

Pensioen voor de toekomst

KlikPensioen® als ideale synthese van premie- en uitkeringsovereenkomsten

Inhoud

- Inleiding
- 1. Heldere uitgangspunten voor een goed pensioen
- 2. Pensioenoplossing voor vandaag en morgen
- 3. Technische achtergrond
- 4. Resultaten
- 5. Samenvatting

Inleiding

In de discussie over het Nederlandse pensioenstelsel komt steeds duidelijker naar voren dat uitkeringsovereenkomsten definitief plaatsmaken voor premieregelingen. Openstaande vraag is of en welke beleggingsrisico's deelnemers collectief moeten blijven delen. Volgens voorstanders leidt collectieve risicodeling tot een beter pensioen en voorkomt die het ontstaan van pech- en geluksgeneraties. Tegenstanders betwistten dat en waarschuwen voor ingewikkelde afspraken die niet transparant zijn. Beide partijen halen wetenschappelijk onderzoek aan om hun standpunt te ondersteunen. De discussie over het pensioenstelsel ontardt zo in een welles-nietes spel voor ingewijden waar de deelnemers buitenspel staan. Zij zien een ingewikkelde, technische discussie tussen deskundigen. Deelnemers willen gewoon een levenslang pensioen dat zeker, betaalbaar en waardevast is. Een goede pensioenoplossing sluit aan bij die behoefte.

Deze whitepaper beschrijft de ideale synthese van individuele premieovereenkomsten en collectieve uitkeringsovereenkomsten. Het aanvullend pensioen van de individuele deelnemer staat hierin centraal.

1. Heldere uitgangspunten voor een goed pensioen

In de discussie over het Nederlandse pensioenstelsel verdwijnt het waarom van aanvullend pensioen nog wel eens naar de achtergrond. De essentie is dat iedereen die werkt met fiscale steun van de overheid kan sparen voor een aanvulling op de AOW. Het doel daarvan is dat mensen na pensionering hun levensstandaard kunnen behouden en geen (onnodig) beroep hoeven doen op sociale voorzieningen. De meeste werkenden hebben hierbij zelf geen keuze en sparen verplicht via hun werkgever, bij een pensioenfonds of een andere pensioen-uitvoerder.

Pensioenfondsen en andere uitvoerders hebben de opdracht hun deelnemers een goed pensioen te bieden. De overheid stelt hiervoor kaders vast. De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten houden toezicht op de uitvoering.

In theorie is die opdracht eenvoudig. Over de definitie van een goed pensioen bestaat immers breed gedeelde overeenstemming. Een goed pensioen is:

- > levenslang
- > zeker
- > betaalbaar
- > waardevast

De vraag is nu hoe pensioenuitvoerders die opdracht het beste kunnen uitvoeren. Het gaat om de pensioenuitkering van de individuele werkende. Het beleggingsbeleid van pensioenuitvoerders zou zich daarop moeten richten. Maar in de praktijk is dat voor het pensioen van de meeste werkenden niet het geval.

Bij collectieve uitkeringsovereenkomsten is bijvoorbeeld niet of nauwelijks ruimte voor maatwerk. Voor de 25-jarige aan het begin van zijn loopbaan is het beleggingsbeleid hetzelfde als voor de 60-plusser die nog maar een paar jaar hoeft te werken. Het beleggingsbeleid is dan eigenlijk voor niemand optimaal. Bij individuele premieregelingen gaat dit bezwaar veel minder op, maar daar missen werkenden het uitzicht op een redelijk zekere pensioenuitkering.

De ideale oplossing om dit pensioen te bereiken koppelt individueel maatwerk aan een helder en realistisch pensioendoel dat met een grote kans bereikt wordt, maakt een einde aan de discussie over voor- en nadelen van uitkeringsovereenkomsten versus premieregelingen en lost de schijnbare tegenstelling op tussen individuele en collectieve pensioencontracten. **KlikPensioen® is die ideale oplossing.**

2. Pensioenoplossing voor vandaag en morgen

Aanvullend pensioen is voor de meeste werkenden een belangrijk onderdeel van hun inkomen na pensionering. Rode draad in de bijdragen in de nationale dialoog over de toekomst van het pensioenstelsel is dat dit zo moet blijven. Met KlikPensioen® kunnen pensioenuitvoerders vandaag al een oplossing aanbieden die geschikt is voor het pensioenstelsel van morgen.

Het eerste uitgangspunt van KlikPensioen® is dat werkenden **individueel pensioenvermogen** opbouwen. Dit past bij de trend dat steeds meer werkenden willen weten hoeveel geld er voor hun pensioen apart staat. De beleggingsportefeuille is verdeeld in een deel voor het halen van rendement en een deel voor het zeker stellen van opgebouwd pensioen. Groot voordeel in vergelijking met traditionele uitkeringsovereenkomsten is dat het beleggingsbeleid naadloos kan aansluiten bij de deelnemer. Een 25-jarige kan meer risico's lopen dan een 60-plusser.

De spagaat tussen het garanderen van nominale zekerheid en het streven naar een geïndexeerd pensioen verdwijnt als deelnemers individueel pensioenvermogen opbouwen.

Het tweede uitgangspunt is dat een beoogde pensioenuitkering essentieel is voor een goed pensioen. Het streven naar een **doeluitkering** waar werkenden na hun pensionering levenslang van kunnen genieten onderscheidt pensioen van andere vormen van vermogensopbouw. Dit sluit aan bij het idee van de traditionele uitkeringsovereenkomsten waarin de toezegging op pensioendatum centraal staat. Het past ook heel goed bij het overheidsdoel dat werkenden na pensionering hun levensstandaard zoveel mogelijk op peil kunnen houden.

Het derde uitgangspunt is dat werkenden alleen **het risico lopen dat nodig is** om hun doeluitkering te bereiken. Dit is een cruciaal verschil met de meeste premieregelingen waarbij het risico in de beleggingsportefeuille afhangt van de leeftijd van de deelnemer. Bij KlikPensioen® begint het afbouwen van risico zodra er voldoende rendement is om een deel van de doeluitkering zeker te stellen. In de praktijk betekent dit dat de beleggingen in

de rendementsportefeuille stap voor stap worden overgeheveld naar de uitkeringenportefeuille. Daar komt de naam KlikPensioen® ook vandaan: met elke stap van de rendementsportefeuille naar de uitkeringenportefeuille klikt de doeluitkering verder vast. Het deel van de pensioenuitkering dat is vastgeklikt komt niet meer in gevaar.

Bij KlikPensioen sparen deelnemers individueel voor hun aanvullend pensioen. Vanaf het moment dat zij premie inleggen staat vast hoe hoog de beoogde pensioenuitkering is. Deelnemers lopen alleen het risico dat nodig is voor het halen van de doeluitkering.

Het vierde uitgangspunt is **flexibiliteit**. Voor werkenden, werkgevers en pensioenuitvoerders. Zo is het mogelijk per deelnemer een doeluitkering vast te stellen en daarop te sturen, is het mogelijk de inleg te variëren en om te werken met verschillende risicoprofielen. Ook is er per pensioenregeling keuze welke risico's deelnemers aan de regeling met elkaar delen. Langlevenrisico is bij de meeste pensioenregelingen vanzelfsprekend gedeeld, maar het samen delen van andere risico's kan ook. Verder is het bij de doeluitkering mogelijk te kiezen uit een nominaal of een waardevast pensioen.

De belangrijkste kenmerken van KlikPensioen®:

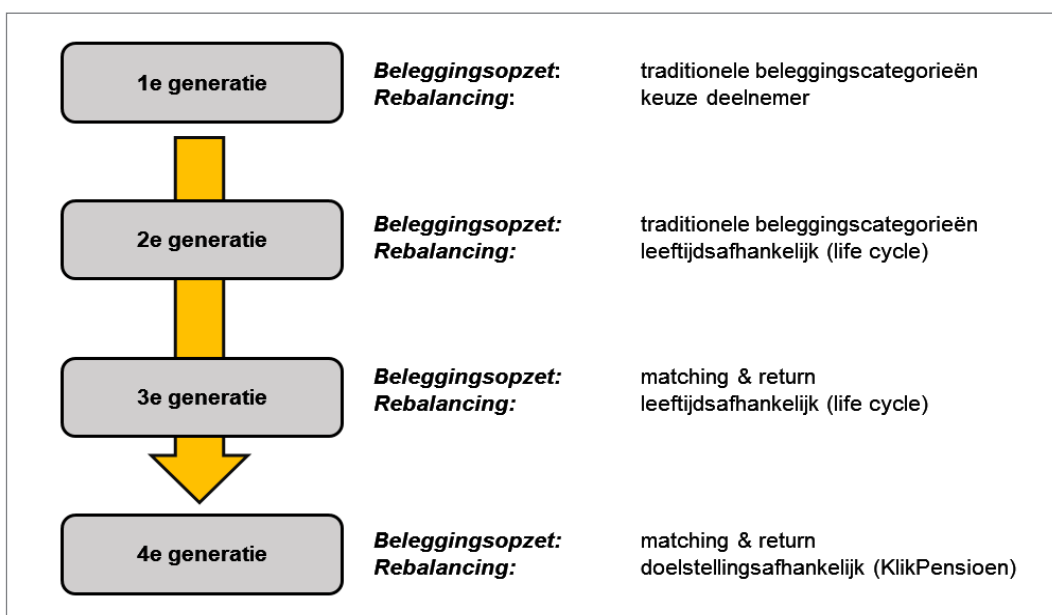
- individuele pensioenopbouw op basis van een vooraf vastgestelde doeluitkering*
- beleggingen in twee portefeuilles, voor het rendement en voor de doeluitkering*
- herverdeling tussen de portefeuilles op basis van behaald rendement*

KlikPensioen® is binnen de huidige **wettelijke kaders** toepasbaar voor premieregelingen en voor gecombineerde premie- en uitkeringsregelingen.

3. Technische achtergrond

Vierde generatie DC

Life cycle beleggen is op dit moment wereldwijd de gangbare beleggingssystematiek bij individuele pensioenopbouw. Kenmerkend is dat de leeftijd van de deelnemer de herverdeling tussen de portefeuilles bepaalt. Het is gebruikelijk om het opgebouwde kapitaal elke 5 à 10 jaar iets defensiever te beleggen. De absolute beweeglijkheid van de portefeuille neemt hierdoor in de loop van de tijd af. Desondanks blijft er op pensioendatum een groot renterisico over. Met het vaker toepassen van langlopende obligaties wordt dit renterisico in life cycle producten enigszins opgevangen.



Langzaamaan komen er ook life cycle producten waarbij de beleggingen zijn verdeeld in een rendements- en een uitkeringenportefeuille. Deze producten vormen de derde generatie DC.

KlikPensioen® gaat een stap verder en koppelt de herverdeling tussen de rendements- en de uitkeringenportefeuille aan de uitkeringsdoelstelling van de deelnemer: de vierde generatie DC.

Eisen aan vierde generatie DC

De koppeling van de herverdeling tussen rendements- en uitkeringenportefeuille aan de doelstelling van de deelnemer stelt de volgende eisen:

1. De hoogte van de doeluitkering staat vooraf vast

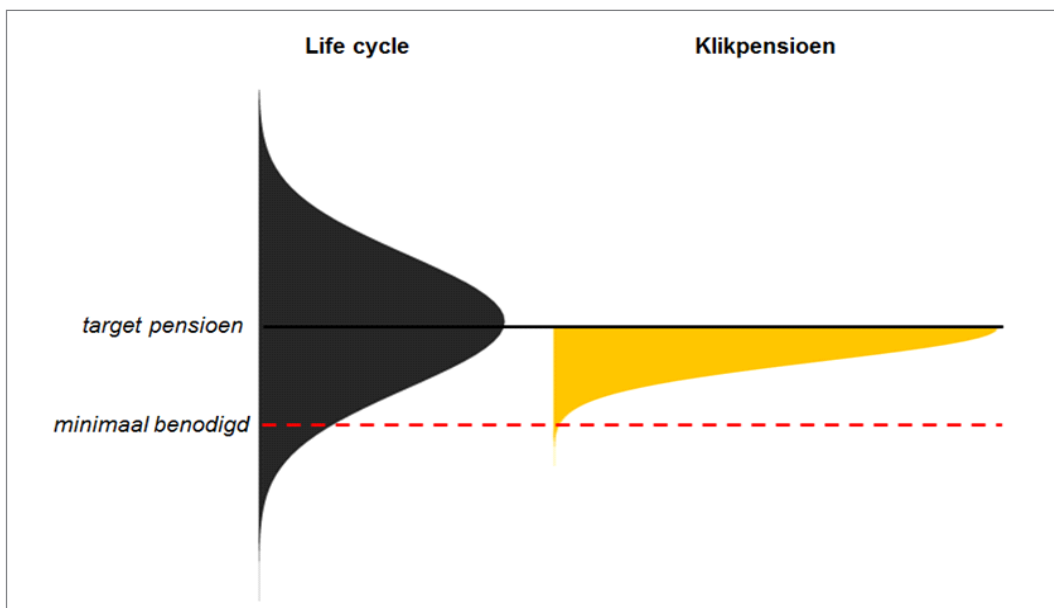
Parameters om die hoogte te bepalen zijn:

- a) de betaalde premie;
- b) de inschatting van de sterftekansen;
- c) het verwachte (reële) beleggingsrendement;
- d) risicoprofiel deelnemer (als aanbieder die keuze biedt)

2. Monitoren risicovrije kostprijs doeluitkering en rendementsportefeuille

Zodra er voldoende kapitaal in de rendementsportefeuille zit om een deel van de doeluitkering aan te kopen, vindt er een klik plaats. De berekeningen of een klik mogelijk is vinden automatisch plaats met de KlikPensioen® Manager, een modulair systeem dat geschikt is voor gebruik met elke pensioenadministratie.

Deelnemers hebben geen invloed op de verdeling tussen de rendementsportefeuille en de uitkeringenportefeuille. Hun risicoprofiel bepaalt het moment waarop een deel van de doeluitkering wordt vastgeklikt in de uitkeringenportefeuille.



Een vergelijking tussen KlikPensioen® en beleggen volgens een traditionele life cycle aanpak. Kenmerkend voor KlikPensioen® is dat er nooit meer beleggingsrisico wordt genomen dan nodig is om de doeluitkering te halen. De kans op een sterke negatieve afwijkingen is klein.

Keuzemogelijkheden

Dankzij de modulaire opzet biedt de KlikPensioen® Manager veel keuzemogelijkheden. Voorbeelden zijn:

- > opbouw van een nominaal of een waardevast doelpensioen;
- > vaststellen hoogte doeluitkering in samenhang met andere inkomstenbronnen;
- > toestaan van verschillende risicohoudingen van deelnemers. Hoe groter de risicobereidheid, des te hoger is de doeluitkering;
- > toestaan dat de deelnemer extra stortingen doet binnen de fiscale ruimte;
- > keuze in risicodeling: langlevensrisico delen of afdekken, deling andere risico's.

Beleggingmethode

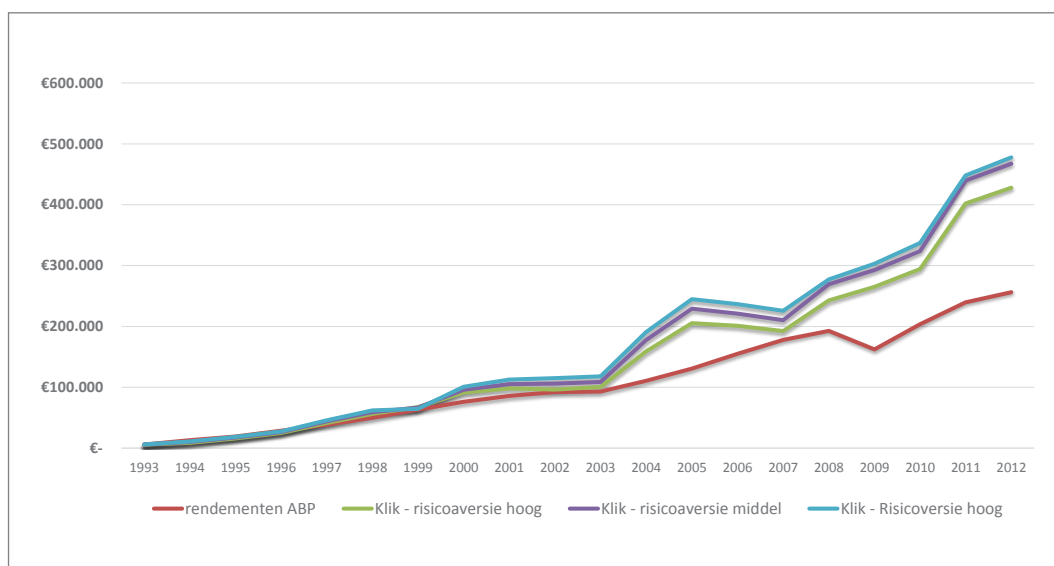
KlikPensioen® gaat uit van twee beleggingsportefeuilles:

- > de rendementsportefeuille, die voor iedere deelnemer gelijk is;
- > de uitkeringenportefeuille, die is verdeeld in verschillende leeftijdschorten. Desgewenst kan een verzekeraar uitkeringen garanderen, zodat ook het langlevensrisico is afgedekt.

De beleggingmethode is **anticyclisch**. Er gaat geld naar de uitkeringenportefeuille op het moment dat er voldoende geld in de rendementsportefeuille zit. Dat is in de praktijk sneller het geval onder gunstige markt-omstandigheden. Het anticyclische beleggen zorgt op de lange termijn doorgaans voor betere beleggingsresultaten. Daarmee is kans op het bereiken van de doeluitkering ook groter. Bovendien is de kans dat de deelnemers hun doeluitkering niet halen kleiner.

4. Resultaten

Een backtest over de periode 1993-2012 wijst uit dat het pensioenvermogen met KlikPensioen® veel harder zou zijn gegroeid dan bij ABP of bij een standaardbeleggingsportefeuille met 60% vastrentende waarden en 40% zakelijke waarden die jaarlijks opnieuw wordt gebalanceerd. De grafiek laat de ontwikkeling zien van het pensioenvermogen tussen 1993 en 2012 van drie risicoprofielen die worden beheerd met de KlikPensioen® Manager en het resultaat ABP. Het startvermogen in 1993 bedroeg € 6.000.



5. Samenvatting

KlikPensioen® koppelt individueel maatwerk aan een helder pensioendoel dat vrijwel zeker haalbaar is. De discussie over voor- en nadelen van uitkeringsovereenkomsten versus premieregelingen is daarmee overbodig. De synthese tussen uitkeringsovereenkomst en premieregeling benut de voordelen van beide.

De voornaamste positieve punten op een rij:

1. De beleggingsmethode met het zeer anticyclisch beleggingsbeleid leidt tot uitstekende rendementen;
2. Het risicoprofiel van de beleggingen sluit naadloos aan bij de doelstelling van de individuele deelnemer: in de beleggingsopzet is 100% maatwerk mogelijk;
3. De kans op het behalen van de doeluitkering is groot. Minstens zo belangrijk is dat de kans op een uitkering (ver) onder het beoogde niveau erg klein is;
4. Deelnemers kunnen geen verkeerde keuzes maken met hun pensioenvermogen, omdat de verdeling tussen rendements- en uitkeringenportefeuille volledig geautomatiseerd gebeurt;
5. De communicatie naar deelnemers is transparant: zij weten wat hun doeluitkering is en binnen welke bandbreedte zij het bereiken ervan mogen verwachten.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Stefan Ormel

Telefoon: 030 767 0806

E-mail: info@KlikPensioen.nl

www.KlikPensioen.nl

www.PensioenZoalsPensioenBedoeldIs.nl